

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 9. De differentia Baptismi Joannis & Christi. Ego quidem aqua baptizo vos, veniet autem fortior me, cujus non sum dignus corrigam calceamentorum solvere, ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

nos venit. Joannes autem forsitan desiderabat hæc calcæmента portare, hoc est Christi incarnationem & passionem per univèrsam orbem portare & annuntiare; sed non erat tam divinitus, & quem præcellerat orientem, debebat præcedere morientem. Ad hoc elegerat Apostolos, alios Christus, per quos verificandum erat illud de ipso; *In Adam extendam calcæmentum meum, mihi alienigena subditi sunt.* Nempe Apostoli dum eunt ad Idumæos, ad Gentiles dum procedant, illuc Christi calcæmenta deferunt, nomine ejus possessionem capientes, & ad euntes hæreditatem Christi à Patre promissam. *Postula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam; & possessionem tuam terminos terræ.* Per calcæm utique designatur possessio in facris Litteris.

Psal. 59.

Psal. 2.

Ecc. 1. Dico humilitatem & loquor.

Lam. Humilitatem.

Isaia 68. c.

Interim, concludendo dicamus: quidquid Joannes suis verbis intellexerit, certum est ejus non a liam in illis intentionem fuisse, quam se hic humiliter deiecit, Christum verò gloriose exaltare; & ita hic veram & nos humilitatem debemus ab eo didicere. *Quanto major es humilitate in omnibus & invenies gratiam coram Deo & hominibus,* inquit Sapiens. Si fueris parvus in oculis tuis, in oculis Dei magnus eris: si magnus sis in oculis tuis, parvus eris in oculis Dei. Si despicias te, magnus eris Deo, & respiciet te; si respicias te, magnus tibi, parvus eris Deo, & despiciet te. Hoc clarissimum est hinc S. Joanne; non enim ostentat se, aut jactat generis nobilitatem, Prophetæ docum, baptisandi munus non divinam legationem, non plebis concursum ad suas conciones, non in solitudine exactam vitam, non tibi aut vestis asperitatem: sed humiliter de se loquitur, humiliterque sentit, non enim sibi aut nequit se humiliat, sed vere sibi parvus est. Quid ergo in remunerationem à Deo accipit, & à Christo? Ille se humiliat, Christus illum exultat. Ille dicit se non esse Prophetam; Christus inelamat turbis, ipsum esse plusquam Prophetam. Ille se infimum proficitur; Christus summum prædicat, nec illo turrexide majorem inter natos mulicem affirmat. Ille se ad pedes Christi abiecit, Christus eum ad caput extollit. Ille se indignum dicit pedes & calcæos tangere; Christus asserit eum ad hoc electum, ut caput tangat, & Baptismi aquis perfundat. Ille dicit se non esse dignum, ut sit vel vilissimus servus tanti Regis & Sponsi, Christus eum facit primum parvum, & specialissimum amicum Sponsæ & Sponsi. O humilitas, quam preciosa es, quam accepta coram Domino! O humilitas, quam facis hominem divinorum donorum capacem. O humilitas, quam felicem facis hominem, Spiritui Sancto præparans aptum in eo locum! *Super quem requiescit spiritus meus, nisi super humilem, & quiescat, & timentem verba mea,* dicit Dominus. O humilitas, quam vilis apparet externa superficialiter: sed quam sublimis es in te & remuneratione! O humilitas, illic exaltasti Joannem, quo ascendere *Rational. Evangel.*

non poterat alius: o superbia, illic deiecisti Angelum quo non posset descendere profundus: O humilitas, que ex hominibus Angelos facis, demonibus odibilis & impossibilis!

Apparuit quondam S. Macario Anachoretæ celebri sanctitate Satan, falcem geitans percutam, qua cum percutere moliebatur; sed Deo protegente, omnis ejus conatus irritus reddebatur. Fremere interim non desinebat, quod tanta sibi non foret in virum sanctum potestas, quantum odium. Virtute verò celesti victus, coactus est causam tanti odii aperire, & inelamare: *O Macari, Macari, quam crudeli me bello lacessis fortu nimis, quia nullo te conatu superare valeo, ac me superare à te, in virtus licet, agnosco! At tamen quæquid facis, ego facio: si vigilas, ego nunquam dormio: si jejunas, ego nunquam comedo: si pauper vestitu indumento, ego nullam vestem gero: si castus es, ego muliere ad voluptatem non ego. Si sæculi vanitates, spes, honores spernaris, ego & illa contemno. Sed, heu, unum est in quo me superas; Cum verò vir sanctus urgeret ut ediceret, quid illud foret; tandem virtute ex alto coactus est respondere & dicere: *Profunda est humilitas tua, quam mihi impossibile est imitari.* Hæc dicit Satan, & mox confusus abscellit.*

Humilitas Dæmoni odibilis Exemplum.

In vita S. Macarii.

EADEM DOMINICA.

LECT. 9.

De differentia baptismi Joannis & Christi.

Cum Baptismi doctrina, tamquam maxime necessaria, sæpe à Pastoribus plebi sit repetenda. Hic occasionem sument ex verbis Joannis inter se & Christum, inter suum & Christi baptismum, differentiam insinuantis: *Ego baptizo in aqua, ille baptisabit in Spiritu S.* Declarari igitur hic poterit amplè magnificentia baptismi Christi supra baptismum Joannis ex multiplici capite, ex his quæ à nobis tractanda sunt in Candelabr. Mystico Tract. 2. per varias Lect. Primo, ex parte materie, 2. ex parte forme, 3. ex parte effectus, 4. ex parte præcepti, 5. ex parte ministri, 6. ex parte suscipientium.

Breviter hic de his singulis aliqua insinuabimus, & in unam Læctionem, redigemus. Concionatores vel Pastores, qui tempore sacro Adventus fulius hæc tractare voluerint, ad Tractatum citatum remittimus; ex quo multas utiles formare poterunt Conciones dicto tempore opportunas, nec ab Evangelio tunc recitari solito alienas.

Baptismus itaque Joannis fuit solum præparatio quadam & introductio ad Baptismum Christi, sicut & lex Moysis fuit præparatio & introductio ad legem novam à Christo dandam. Hinc eorum est multipliciter, imò omnibus modis à Christi Baptismo differre.

Primo quidem, si materiam spectemus, licet in hoc uterque conveniat, quod in aqua fiat; tamen hæc & in hoc differunt, quod Joannis baptismus in materia aqua

Baptismus Joannis præparatio fuit ad baptismum Christi.

1. Differentia ex

aqua ordinaria & simplici Jordanis sine alia consecratione datus ab illo fuerit: Baptismus vero non sicut ordinariè in aqua solet administrari mystica prece, & benedictione solemni per Sacerdote cōsecrata. Quæ benedictio licet nō sit de essentia & necessitate Sacramenti, cum in necessitate in aqua simplici administrari possit; est tamen significatiua perfectionis baptismi nostri, & mysticè in contentis, ac effectuum eius. Nec enim sine mystico tanto apparatu & benedictione bis solū in anno consecratur Fons baptismalis, tanquam uterus sacratissimus Matris Ecclesiæ, in quo secunda nostra natiuitas perficitur, quæ esse spirituale & diuinum participamus, dum renascimur filii Dei, & mēbra Jesu Christi. An putas quod frustra Cercus ille mysticus nouo accensus lumine, quinq; thuris odoriferi globulis decorus, in aqua tertio demittatur? Utiq; Christum designat (qui Splendor est & Cador Lucis æternæ, lumen de lumine) quinque vulneribus speciosus, & odoriferus, à quo omnis gratia lux, omnis virtus sanctificationis in aquam baptismatis descendit. An putas quod inaniter oleum sacrum cum christinate, hæc aqua est sacra prece committatur? Utiq; hoc designat quod per hunc sacri fontis uterum Christiani efficiamur, hoc est uncti, siue participes unctiois Christi, & regni dignitatis eius per christina & olei designata. An putas quod in cassum toties Spiritus diuinus invocatur, dum repetitur tertio intensiore voce: *Descendat in hanc plenitudinē fontis virtus Spiritus S. totiusq; huius aquæ substantiam regenerandi secundum spiritum*: Nempe ille Spiritus qui olim ferebatur super aquas, hæc baptismalem aquam regenerandis hominibus preparatam, arcana sui Numinis admixtione secundam efficit, ut ab immaculato diuini fontis utero in nouam renata creatur, in progenies cœlestis emergat. Et sicut olim Spiritus ille diuinus uterum virginem Ecclesiæ sanctificat, ut in immaculata Christi membra de nouo pariat. Omnis homini renascens aqua baptismatis est instar uteri virginis, eodem Spiritu repleto fontem, qui repletur & Virginem; ut peccata quod ibi euacuantur sacra conceptio, hic mystice collat ablatio. Iterum S. Leo sic de Christi uirtute fontem sanctificantem pronunciat: *Originem quoniam sumpsit in utero Virginis, posuit in fonte baptismatis; dedit aqua, quæ dedit Matri: Virtus enim Matris est obumbratio Spiritus Sancti, quæ facit ut Maria mater et Saluatorem, eandem faciat ut regeneret uerba credentem*. Itaque magna continentur mysteria sacrate illæ benedictiones & inuocationes super aquam, quæ baptismi debet deferre: & per illas à simplici & naturali aqua, qualis in baptismis Ioannis fuit, discretè ceniuntur, ut diuinis prepararetur mysteriis. Unde frequentissima antiquitas circa fontes consecratos miracula conigerunt, prout a libi diximus. Immo olim in Ecclesiā S. Sepulchri

Cur aqua baptismatis benedicatur.

Cur adhibetur Ceruus, oleum, etc.

S. Leo.

V. Cant. del. myst.

Jerosolymitana, post consecrationem fontium diuinitus ignis descendebat, symbolum lucis diuinæ & gratiæ Spiritus Sancti, lampadeque Ecclesiæ succendebat, ut alias latus ostendimus. Nō est igitur exigua differentia aquæ illius quæ solet seruire in baptismis Christi ministrando, & illius quæ solet seruire Joanni ad suum baptismum.

Secundo: Si de forma agamus, quidam putant Joannis baptismum habuisse hanc vel simile formam: *Ego te baptizo in nomine uenturi*. Et videtur habere aliquod fundamentum in illis uerbis: *Ioannes baptizauit baptismis penitentis, populum, dicens in eum qui uenturus esset post ipsum, ut crederent*. Beda S. Bonaventura in sent. 4. d. 2. S. Th. 4. p. q. 38. art. 6. ad 3. Hugo de S. Victore l. 2. de Sacram. parte 6. c. 6. & quidam Theologi antiqui cum illis. Alii uero dicunt nullam fuisse formam in baptismis Ioannis, cum nec ex Scriptura certo id colligatur, nec fuerit etiam aliqua forma necessaria ad finem illius baptismatis. Denique, quia illa forma: *Ego te baptizo in nomine Christi uenturi*, non potuit à Joanne usurpari, quando Christum baptizauit. Itaque uerum quidem est, quod Ioannes doceret populum credere in Christum uenturum, & hoc colligitur ex dicto loco Actuum, non autem necessario uteretur forma illam fidem explicante. Vide autem qualis differentia sit in baptismis Christi, ubi necessaria est & essentialis hæc forma: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*. Hoc est uerbum quod accedit ad elementum, & fit Sacramentum, nec esset tanta uis aquæ, ut corpus tangat & cor abluat, nisi faciente id uerbo. Hæc est uox *S. Aug. Domini uenturi super aquas, & uis ei inuocatio ad regenerandos populos ingenerans, ut sicut inuocatio per uerbum omnia creata sunt, ita per uerbum sacramentale nouam quamdam creationem & generationem homo accipiat, quæ est parua mundus*. Est uero ita necessaria expresse inuocatio SS. Trinitatis, hoc est Patris & Filii & Spiritus Sancti, ut aliter nullum sit Sacramentum, quod ex Christi uerbis colligitur, dum Apollolis dicit: *Dei docto omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris & Filii & Spiritus S.* Et propterea etiam in baptismis quem Christus suscepit, nostrum inuocans, & instituens baptismum, tota Trinitas apparuit, Pater in uoce, Filius in persona, Spiritus S. in Columba. In baptismis uero Ioannis non fuisse S. Trinitatis factam mentionem in speciali; patet ex Actis c. 19. ubi cum aliquos interrogasset Paulus; An Spiritum Sanctum accipissent credentes? responderunt ipsi: *Neque si Spiritus S. sit, audiuimus*. Subiungit Paulus: *In quo ergo baptizati estis? At illi dixerunt: In Ioannis baptismate*. In illo ergo non exprimebatur Spiritus S. qui in Christi baptismate necessario exprimitur ibidem supponitur. Hanc porro formam Pastores inculcent sepe, & doceant plebem, ob casus frequenter necessitates, in qua possunt & debent Laici baptizare: sed propter ignorantiam formæ perit æternum salus. Infirmans non baptizans, uel inepte & inuoluntate abigens.

2. diff. ex parte formæ.

Art. 19.

Palud. Marfil. Alo. Caset. An baptismus iohannis uenturi in nomine christi.

S. Aug.

Matt. 28.

Art. 19.

Vide Cand. Myst. Tract. 3. lict. 3. in firmans non baptizans.

horante debuit formam baptismi.

*3 ex parte
efficitur.
non enim
remittit
bat pecca-
ta.*

Tertio si de effectu agamus, baptismus Ioannis non dabat remissionem peccatorum, nec infunde-
bat gratiam sanctificatam ex opere operato, sive
ex vi sua: ideo dicitur tantum fuisse baptismus in
aqua, non vero baptismus in Spiritu Sancto.
Quantum dixerimus est inter Spiritum & aquam,
tantundem videlicet est inter eam qui baptizat in Spi-
ritu Sancto, & eam qui baptizat in aqua. Si Ioannes,
ut etiam ipse confessus est, non baptizavit in Spiritu,
consequenter nec peccata dimisit, quia nulli hominum
sine Spiritu Sancto peccata dimittuntur. Sed dices:
quid ergo faciebat baptismus Ioannis, & ad quem
finem erat institutus? Respondet: ad hoc institutus
fuit, ut Christi manifestationi deserviret, ut
viam ad Christi baptismam pararet: *Vi manifestetur
in Israel, propitius ego veni in aqua baptizans.*
Baptismo ergo suo affluere faciebat homines ad bap-
tismum Christi; Ioannes baptizavit, ut prae-
sua ordinem servans, qui nasciturus Dominus nas-
cendo praeveniret, baptizando quoque baptizatum
Dominum praeveniret. Vltimus Ioannis baptismus
serviebat ad excitandum homines ad poenitentiam,
ut sic digne prepararet eos ad baptismum Christi
suscipiendum. Hinc vocatur *Baptismus Poenitentiae*
in remissionem peccatorum, non quod vi sua remit-
teret peccata, sed quia excitabat ad poenitentiam,
per quam, si perfecta sit, omni tempore remissio
peccatorum imperatur: & ita ex opere operantis,
sive ex dispositione accedentis ad baptismum Ioan-
nis, poterat ibi dari remissio peccatorum, & gra-
tiae infusio: si scilicet perfecte contritus quis acce-
deret, ad quam contritionem Ioannes voce sua &
baptismi excitabat. Quapropter baptismus Ioannis
eminebat super lavacra Iudeorum, quia illa solum
ad defectus aliquos legales, & immunditias tol-
lendas, erant instituta, istud vero lavacrum Ioan-
nis, ad poenitentiam excitabat; & Christi bap-
tismum disponebat.

*Quid pro-
fuerit bap-
tismus
Ioannis.
Ioan. 1.
S. Greg.
hom. 7. in
Evangelio.*

Matt. 3.

*Eminen-
tia bap-
tismi
Christi.*

Ibid.

Ioan. 3.

Attende interim eminentiam baptismi Christi-
ani. Ille non est solum in aqua, sed & in Spiritu S.
ex vi suae institutionis efficaciter remittit pecca-
ta, & gratiam S. Spiritus infundens, quae non solum
instat aquae abluit animam, sed etiam instat ignis
illuminat, accendit & expurgat. Ideo dicit Ioannes
Ego vos baptizo in aqua, ille baptizabit vos in Spiritu
Sancto & igne. Hoc ipsum est quod dicit Dominus:
Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto,
non potest introire in Regnum Dei. Sicut generatio
carnis ex duobus fit principis, ex Patre scilicet &
Matre: ita generatio spiritualis duo habet quo-
dam modo principia, Aquam fungentem officio
Matris, & Spiritum S. qui Patris vicem gerit. Per ge-
nerationem carnis nascimur filii Adae & filii irae per
regenerationem & nativitatem spiritualem nase-
mur filii gratiae & haeredes gloriae, virtute Spiritus
S. in aqua operante. Sic tres hic reperuntur,
qui testimonium dant in terra, quod sumus filii
Dei, Spiritus, aqua & sanguis: Spiritus novum esse

divinum tribuens quo renascimur: Aqua velut se-
men spirituale & incorruptibile existens, ex qua
renascimur: Sanguis Christi per aquam applica-
tus, quo abluimur & renovamur. Haec omnia
propria sunt baptismi Christi. Nam dicit S. Augu-
stinus: *Non renascitur qui baptizatur Ioanna bap-
tizabatur, sed quod iam praeter sortio illius ministerio, Aug.
qui dicebat: Parate viam Domino, hinc tunc in quo
sola renasci poterant parabantur. Neque solum su-
perat baptismus noster baptismum Ioannis ob in-
fusione gratiae, qui est primarius eius effectus; sed
etiam ob effectum secundarium, qui est im-
presso characteris. Nullum enim characterem Ioan-
nis baptismi animo imprimebat, ac de suscipi-
entibus baptismum Christi dicit Apostolus: *In quo Epl. 2.
credentes signati estis Spiritu promissionis Sancto, qui
est pignus hereditatis nostrae.* Loquitur de bap-
tismo, in quo accipimus Spiritum promissionis, hoc est,
spiritum olim per Prophetas promissum, & creden-
tes signamur a Spiritu S. non solum per gratiam
sanctificationis, sed etiam per signum indecibilis
characteris, quo agnoscamur tamquam de populo
Dei de populo acquisitionis, de gente sancta, sic-
que ab infidelibus distinguimur.*

Quarto, si de necessitate suscipiendi baptismi a-
gamus, non invenietur praecipuum de suscipiendo
Ioannis baptismate, quamvis tunc temporis con-
siliis cuiusdam fuerit: *Pharisaei & Legisperiti con-
siliu Dei spreverunt in semetipsum non baptizati ab Luc. 9.
eo.* Fuit ergo baptismus eius non sub praecipuo, sed
sub consilio. At vero baptismus Christi necessa-
rius est non solum necessitate praecipui, sed etiam non erat
necessitate media ita ut sine illo vel eius voto ne-
cessario possit saltem adipisci: atque solum eius voce
supplet vel in parvulis baptismus sanguinis, vel in
adultis baptismus flammis, si recipiat aquae bap-
tismus non possit suscipi. Propterea etiam post insti-
tutum & praecipuum Christi baptismum, illi qui
baptismo Ioannis erant baptizati, obligati fuerunt
ad suscipiendum baptismum Domini. Quod patet
ex Act. c. 19. ubi baptizati baptismum Ioannis, iuben-
tur iterum baptizari baptismum Christi. *Qui reci-
piant baptismum Christi, baptismum Ioannis non Tract. 5.
querunt: qui receperunt baptismum Ioannis, bap-
tizati in Iona-
nam Christi quaesierunt.* Ac verisimile est aliquos
ex Apollolis a Ioanne baptizatos cum aliqui ex eis
ejus lucrum discipuli, inter quos S. Andreas: & ta-
men omnes postmodum fuerunt baptizati bap-
tismo Christi. *Consummatur per sponsam, quod insti-
tatur per paranympum.* Ioannis baptismus via erat S. Hinc
ad Christi baptismum; nemo in via sistit, sed pro-
greditur ad terminum ideo Ioannis baptismate
properabant ad Christi lavacrum. Imo ipse S. Io-
annes qui Christum baptizavit, a Christo gratiae &
spiritus baptismate fuit baptizatus. Quod colligit
Chryl. ex eo quod Christus Ioanni dicens: *Ego de-
beo a te baptizari,* respondit: *Sine modo.* Quasi in-
nuent CHRISTUS his se prolati verbis,
quod postmodum baptizaturus sit Ioannem; sed
quod

quod modo ex humilitate eius velit prius suscipere baptismum. Idem sentire videtur Nazian. orat. 39. & alii Patres, quorum plerique dicunt à Christo Joannem fuisse baptisatum in spiritu, quod intelligi potest de baptismo vero qui spiritum dicitur, & non solum de baptismo spirituali.

Ex parte ministri: Joannes per se solum baptizabat.

S. Cyrilli lib. 2. in Ioan. c. 57. Ioan. 1.

An Iesus ipse met aliquem baptizaverit.

Probabile est Petrum & B. Virginem à Christo baptizatos.

6. Ex parte

Quinto, si de ministris baptismi à Christo instituti, & de ministris baptismi Joannis agatur, multa est differentia. Nam Joannes solum per se baptizavit, Christus vero per se & per discipulos suos baptizavit; & usque in finem sæculi per eorum successores baptizabit. Imò in necessitate per quemlibet, baptizat, etià laicum, etià feminam, etià infidelem & hæreticum. Quod quidem Joannes per se solum & non per discipulos suos baptizaverit, Colligitur quoque id ex illis verbis: *Qui misit me baptizare, ille mihi dixit: Super quem videris columbam descendentem, hic est qui baptizat in spiritu.* Ergo soli Joanni datum est præceptum baptizandi; nec legitur eum habuisse potestatem communicandi aliis hoc munus. Erat enim hoc ipsum munus Præcursoris; atque ita sicut per alios non poterat exercere munus Præcursoris, sic nec munus baptizandi. Colligitur etià ex Jo. 3. & 4. In priori loco dicitur, quod *Joannes baptizabat juxta Salim, quia aqua multæ erant ibi, & veniebant & baptizabantur; nondum enim Joannes missus erat in carcerem.* Ex quo colligitur, quod per se, & non per discipulos baptizabat, ita ut baptismus ejus cessaret, postquam missus fuit in carcerem; quia per se tunc non poterat baptizare, per alios autem munus illud non exercebat. *Iesus venit in Iudæam, & demorabatur ibi, & baptizabat. Et cognovit Iesus, quia audierunt Pharisei, quod Iesus plures discipulos faceret, & baptizaret, quam Joannes (quamquam Iesus non baptizaret, sed discipuli ejus) reliquit Iudæam, & abiit in Galilæam.* Ex quibus verbis constat, quod per discipulos baptizabat, sed videtur quod non per seipsum, tamen verba illa (*quoniam Iesus non baptizaret*) sic intelligenda sunt, quod non quoslibet se offerentes per se baptizaret, alioqui aliquos baptizatos fuisse ab eo, non est negandum.

Quocirca Evodius asserit Christum propriis manibus Petrum baptizasse; deinde à Petro baptizatos fuisse eum Andream Jacobum & Joannem filios Zebedæi; ab illis vero reliquos Apostolos: ac denique à Petro & Joanne septuaginta discipulos baptismum suscepisse. Idem de S. Petro à Christo baptizato testatur S. Clemens, addens Petrum baptizasse Andream & Joannem, & ab illis reliquos baptizatos esse. Pium & probabile etià est, quod asserit Euthymius, Christum ante Apostolos baptizasse Desparam. Et hæc quidem omnia peracta esse ante Passionem, ex eo innadetur, quod non sit verisimile Christum non baptizatis dedisse Eucharistiam, aut non baptizatos ordinasse Sacerdotes.

baptismo Christi. Nam in primis, baptismus Joannis non fuit datus infantibus, eo quod non sint capaces penitentiae; baptismus autem ille dicitur à Christo Joanni datus, quod Joannes non fuit datus infantibus, eo quod non sint capaces penitentiae. Ad hoc institutus erat, ut periculum homines excitarentur & disponderentur ad penitentiam: ad hunc effectum proderat, nec aliter ad gratiam præparabat, nisi per propriam dispositionem penitentiae: *Per baptismum Joannis homo purificabatur ad penitentiam, non promovebatur ad gratiam.* In infantibus igitur sine fructu fuerit, cum nec originale peccatum tolleretur, nec gratiam aliquam in eis parere possent. Quapropter illi, qui accedebant, solebant confiteri peccata sua. *Tunc exibat ad eum vero Iudæam, & baptizabantur ab eo in Jordane, confitentes peccata sua.* Et illa confessio non solum erat in genere, agnoscendo se peccatores, sed etià in specie, nam aliud est confiteri se peccatores, aliud confiteri peccata sua. Quod etià in specie factum opinantur S. Basiliius, Tertullianus, Chrylóst. & alii Patres. Hæc igitur omnia solum adultos concipere poterant, non vero infantem: At baptismus Christi cum per se proficit, & non solum ex dispositione accedentis additur, cumque ad originale peccatum tollendum ordinatus sit, maxime concernit infantem, quia sine baptismo saluti sunt incapaces. Pro illis Christus parvulus natus est, pro illis est etiam crucifixus. Ipse venit pro illis per aquam & sanguinem. Sanguis proficit eis ad pretium; aqua proficit ad lavandum. Si que eorum sit regeneratio, sanguine per aquam applicato, & spiritum adoptionis hoc modo recipiant, ut sint capaces æternæ hereditatis. Nec referunt, quod nec fidem habeant, nec propriam voluntatem aut intentionem: omnia enim ista habent, tum in Patris, qui pro illis respondet, tum in Ecclesia Matre sua, etiam si nullus adesse Patris. Hæc enim pia mater eis suam quodammodo communica fidem & voluntatem, os & cor matrem eis commodat, ut sacris mysteriis imbuatur, quia necdum possunt, eo de proprio credere ad iustitiam, nec ore proprio consistere ad salutem. Et quandoquidem sine propria voluntate, per voluntatem Patris sui Adæ & Matris Evæ culpæ sunt obnoxii; congruit ut per voluntatem Patris sui Christi, & Matris suæ Ecclesie, quæ est Mater omnium viventium, ab illa valeant liberari. Congruum est, ut quandoquidem gratis sunt veniendi, sine proprio demerito, gratis eximantur à captivitate, sine proprio merito. Non tamen gratis, si pretium sanguinis attendatur, quod pro eis pendit siater eorum Christus, si attendatur, quod pro eis proprium meritum, quod eis communicavit.

Uterius, baptismus Joannis non dabatur nisi Iudæis, Gentiles autem & incircumcisi ad eum non admittebantur. Quia scilicet Gentibus conferre viam salutis soli Christo reservabatur, qui erat expectatio gentium, ut dicit. S. Thomas loco cit. Iudæis.

Jo. 1. 38. ar. 4. Baptismus Joannis non dabatur adultis. Chrylóst. serm. 157. Mat. 3.

et. Nam & Joannes non erat missus à Deo, nisi ad dandam *sententiam salutis plebi ejus*, hoc est Judæis, ideo solis etiam illis baptismum debebat nunciare, vel conferre. At baptismus Christi non aëta- tur Judæa regione, nec per paucum temporis du- rat sicut baptismus Joannis, sed in univrsam or- bem se profundit, omnesque gentes ad ablutionem & sanctificationem vocat. In figura hujus rei Vas illud aneum magnum, quod mare dicebatur æneum, præ foribus templi erat constitutum, & duodecim boves sustinebant illud; & quibus tres respiciebant Orientem, tres Meridiem, tres Occi- dentem, tres Aquilonem. Fontes, scilicet sacros baptismatis vas illud designabat, quia & hi ad li- men templi ponuntur, & Baptismus ostium est Ec- clesie, & Sacramentorum. Boves autem, duodecim Apostolos designant, qui foriter in area Domini laborarunt, & Baptismi Sacramentum diversis Re- gionibus gentium in exercitum, ita ut brevi in qua- tuor orbis partes pertergerent. Unde Ecclesia in benedictione sonitum canit. *Qui gratia tua assumptu im- perii laudis civitatem Dei, fontemque baptismatis toto orbe aperta gentibus innovanda.*

Ex his igitur omnibus manifesta est multiplex excellentia baptismi nostri, sive materiam & for- mam species, sive effectum & necessitatem, sive ministrum & suscipientes, sive sacras ceremonias ejus, sive tempus quo in finem utique seculi per- durabit. Per illum Christum consecramur, conformamur, & Christiani effici, cum ipso unguimur, regalis sacerdotij ejus consortes, quæ omnia ma- ximam in nobis parum obligationem, eximiaque gratitudinem exigunt à nobis.

DOMINICA IV. ADVENTUS.

LECT. Io. *Anno imperij Caesaris quindocimo, factum est ver- bipartita. bum Domini super Joannem Zachariae fi- lium in deserto. Luc. 3.*

Pars I. *Qui tempora omnia suo moderatur arbitrio, De tempore* quique in illis cuncta disponit secundum ordi- nem æternæ suæ Providentiæ & Sapientiæ, non potest sub- celti existimandus sine speciali ratione tempus illius elegisse, quo Præconem suum, & vocem suam, pu- bloannes hinc perire voluit per predicationem peniten- tiæ, & baptismum, & vestigio & ipse venturus, ad docendum, baptizandum, miracula operandi. *Cursem.* Ideo tempus illud in speciali exprimit S. Lucas E- vangelista, dicens id factum fuisse Anno Tiberij dicationis Imp. decimo quinto, procurante Pontio Pilato Judæam S. Joannis Terrarcha autem Galilæa Herode, sub Principibus speciali- Anna & Caipha, &c.

ter experi- Primo igitur indicat S. Lucas tempus illud jam adfuisse per prophetiam Jacob indicatum, quod debebat agnosci Messias, *Non auferetur sceptrum Gen. 49. de Juda, & Dux de femore ejus, donec veniat qui mi- rendus est. Jam erat sceptrum ablatum, jam non e- rant amplius Reges, aut Ducis populi de Judæis;*

sed Imperator infidelis Rex erat, & per alienigenas Terrarchas hic memoratos, hoc est per suos Vice- Reges sceptrum & regnum illud administrabat. Terrarcham enim vocant eum, qui præest quar- tæ parti regni tanquam Princeps, sine titulo Regis. Sic divisit Caesar regnum Judææ in varias ditiones, ut frangeret Judaicam potentiam varijs Principibus sub se ibi dominantibus. Hic porro advertere licet, quante sint obnoxij instabilitati & mutationi Reges & regna, quomodo varientur & transcant Principatus & scepra, quomodo de gente in gentem transferantur propter peccata. Huc spectare potest, quod Sapientia dicitur esse ludens, in orbis terrarum, Nempe Ludus Dei in or- be terrarum non est ab similibus ludo pile, quæ ab uno in alium transfertur, secundum quandam revolu- tionem. An non hic est ludus similis, quando sce- pra & diademata, utraque dignitates, ab uno ad alterum transeunt, & huc illuc jactantur? Sic ludit in humanis divina potentia regibus, & ludendo varios illudit, quia instat ludi, parum duraturum potentia & felicitas. *Ludibrium Dei est homo.* dicebat Zeno Imperator, imperio dejectus. Pro- pterea etiam cuidam nimium sibi de potentia & gloria arroganti dicitur. *Coronam coronabit terri- bulationis Domini, & quasi pilam mittet se in ter- ram latam & spatiosam, ibi morietur, & ibi cur- rus gloria tua.* Quali diceretur. Pro coronâ & thia- râ, cingens undique tribulatione & ignominia. Quasi pila, aut globus, aut trochus revolutionem patiens, in exilium mitteris, inquietus & vagus, ac instabilis eris: Sic eris ludus & ludibrium. Quod quidem etiam in totam Gentem Judaicam qua- drat, quæ olim corona regia & sacerdotali ornata & florentissima, postmodum Dei iusta vindicta, tribulatione & ignominia coronata est, scepro regio ei adempto, sub tyrannide infidelium Im- peratorum genere coacta. Et nunc etiam instat pila & globi volubilis de regno in regnum ex- cussa, miseram trahit servitutem omnium ludibrio exposita in exilio agens ignominiosè. Ubi est sacrificium? Ubi sacerdotium? Ubi dignitas pontificalis Judæorum? Ubi templum? Ubi sceptrum & regnum? Omnes hæc prærogative à Deo olim illis concessæ, transierunt, & si quid residuum il- lis est, non nisi faces sunt & reliquæ. Inter alie- nigenas sunt deportati & vagi, hic est curus glo- riæ gentis hujus. Considerantes itaque Judæam olim felicem & florentem sub suis Regibus ac Ducibus, postmodum infeliciter gementem sub extraneis, sub Cæsare infideli, & sub tot Principibus oppressam eminerimus idem nunc accidere Provincijs & Regnis quibusdam Catholicis ob peccata & scelera. Videmus & merito lugere de- bere est in Ger- maniam, tot turbulentis bellorum motibus concuti, ut tanquam pila è manu pij & fide- lis Imperatoris tandem excutatur, sicque ab hæ- reticorum manus Imperium & Orbis quem manu tenet Cæsar revolvi possit. Sed cruce signatus est,

Reges & regna mutantur.

Prov. 8.

Utiq. 22.

Facit in regno lu- daico.

Idem vi- dere est in Ger- mania,